

POPIS VZDĚLÁVACÍHO MODULU
A. VSTUPNÍ ČÁST
1. Název: Základy komunikace a jazykové kultury I
2. Kód:
3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum
4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul
4. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin: 16 hodin
5. Platnost: 1. 9. 2025 Zpracovatelský tým: František Brož, NPI
6. Vstupní předpoklady: očekávané výsledky učení dle RVP ZV
Doporučené umístění v učebním plánu: 1. ročník, ideálně 1. pololetí, kontinuální výuka
B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY
1. Charakteristika V rámci modulu se žáci učí využívat různé komunikační strategie v proměnlivých komunikačních situacích, naučí se volit formu mluveného projevu adekvátní jeho účelu, a to při respektování slohotvorných činitelů. Využívají přitom znalosti základních charakteristických rysů vybraných funkčních stylů a slohových postupů a útvarů. Za současného respektování zásad jazykové kultury vytvářejí myšlenkově strukturované texty určené k ústní komunikaci. Zároveň je modul zaměřený na upevnění a další rozvoj dovedností v oblasti práce se slyšenými informacemi. Žáci se učí rozlišovat mezi různými typy slyšeného textu a osvojují si dovednost rozlišení zdůvodnit. Předmětem modulu je rovněž zpracování informací ze slyšeného textu, jejich vyhodnocení a interpretace. Modul má charakter úvodu do problematiky, pracuje se tedy s jednoduššími útvary, texty a situacemi. Na tento modul navazuje modul Základy komunikace a jazykové kultury II, doporučený k zařazení do 2. ročníku. Meziročníkové rozložení vzdělávacího obsahu obou modulů je v kompetenci vyučujících v souladu se vzdělávacím záměrem školy.
2. Očekávané výsledky učení včetně indikátorů vyjadřuje se v krátkých připravených/nepřipravených mluvených projevech věcně správně, jasně a srozumitelně - volí jazykové prostředky s cílem dosáhnout maximální účinnosti vlastního projevu; - využívá emocionální a emotivní stránky mluveného slova; - vyjadřuje neutrální, pozitivní i negativní postoje; - pokládá si otázky o dopadu vlastních projevů a výpovědí a hledá na ně odpovědi; - formuluje výpovědi s ohledem na komunikačního partnera / komunikační partnery; - naslouchá aktivně a reaguje adekvátně na vyslechnutá sdělení; - přizpůsobuje obsah a formu projevu vlastnímu komunikačnímu záměru
3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností - ZG čtenářská a pisatelská, - KK kulturní, komunikační, k učení, k řešení problémů, k podnikavosti a pracovní, digitální
4. Obsah vzdělávání Předmětem modulu je vytváření připravených i nepřipravených mluvených projevů pro různé komunikační situace. Žáci si upevňují a dále rozvíjejí dovednosti zejména v oblasti: - kladení otázek; - formulování odpovědí; - monologická a dialogická vystoupení;

- vyjádření vlastních stanovisek;
- vedení a řízení diskuse na různá témata a na různé úrovni formálnosti;
- komunikace v problematických situacích;
- porozumění slyšenému textu;
- kritické myšlení ve vztahu k audiotextům;
- práce s informacemi

5. Vzdělávací strategie

- příprava textů určená k užití pro běžné životní komunikační situace;
- hraní rolí;
- vedení diskusí na různých úrovních formálnosti;
- monologická vystoupení žáků (o vlastní osobě);
- formální i neformální interakce;
- modelová komunikace v problematických situacích (kritika, manipulace, konflikt...);
- osvojování dovednosti souladu prostředků verbální a nonverbální komunikace;
- aktivní role vyučujícího – porovnání výhod/nevýhod prostředků užívaných v mluvených projevech, vytváření modelových komunikačních situací...;
- práce s tematickými soubory úloh zaměřenými na rozvoj a ověřování dovedností odvozených od slyšeného textu (práce s úlohami i pracovními listy může probíhat individuálně i ve skupinách);
- práce s audio/videoukázkami pod metodickým vedením vyučujícího;
- práce s pracovními listy k audio/videoukázkám (práce s úlohami i pracovními listy může probíhat individuálně i ve skupinách);
- řízená diskuse k problematice prezentování faktů, názorů, domněnek prostřednictvím mluveného slova;
- simulace reakcí na mluvené projevy různého charakteru

C. VÝSTUPNÍ ČÁST

1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné - řešení (standardizovaných) písemných testových úloh	100	porozumění problematice vybraných obsahových kapitol modulu	40 %
Sumativní - řešení modelových situací; příprava textů k situacím; monologická a dialogická vystoupení	100	kompetence kulturní, komunikační – prezentační, k podnikavosti a pracovní; aktivní přístup a podíl na realizaci, řízení realizace výstupu	50 %
Reflexe - zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %

Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Přepočet váženého průměru na známky:

85–100	1
70–84	2
55–69	3
40–54	4
0–39	5

3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje
Štícha, F: O nepřesnosti našeho vyjadřování. Jazyk jako produkt intuitivního myšlení. Praha, Academia 2016.
Just, V.: Velký slovník floskulí. Praha, Leda 2009.
4. Poznámky